

### บทที่ 3

## วิธีดำเนินการศึกษา

การศึกษาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงที่มีผลต่อการบริหารแบบมีส่วนร่วมเพื่อการส่งเสริมสมรรถนะครูในการจัดการเรียนรู้สู่ความเป็นโรงเรียนคุณภาพภายใต้บริบทตำบลบ้านฝาง โรงเรียนบ้านฝาง ปีการศึกษา 2562 เป็นการศึกษาและพัฒนาโดยใช้วิธีการลักษณะวิจัยและพัฒนา (Research and Development : R & D) ในการพัฒนาโดยนำทฤษฎีภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงสนับสนุนทฤษฎีการบริหารแบบการมีส่วนร่วมในการส่งเสริมทฤษฎีสมรรถนะครูให้เกิดผลในการจัดการเรียนรู้บรรลุผล ตามมาตรฐานโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล วัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงที่มีผลต่อการบริหารแบบมีส่วนร่วมเพื่อการส่งเสริมสมรรถนะครูในการจัดการเรียนรู้สู่ความเป็นโรงเรียนคุณภาพ ภายใต้บริบทตำบลบ้านฝาง โรงเรียนบ้านฝาง ปีการศึกษา 2562 เพื่อศึกษาการบริหารแบบมีส่วนร่วมเพื่อการส่งเสริมสมรรถนะครูในการจัดการเรียนรู้สู่ความเป็นโรงเรียนคุณภาพภายใต้บริบทตำบลบ้านฝาง ที่เกิดภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่ได้รับการส่งเสริมสมรรถนะครูในการจัดการเรียนรู้ สู่ความเป็นโรงเรียนคุณภาพภายใต้บริบทตำบลบ้านฝาง และเพื่อศึกษาความพึงพอใจของผู้เรียน ครู คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และผู้ปกครองที่มีต่อภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง ที่มีผลต่อการบริหารแบบมีส่วนร่วมเพื่อการส่งเสริมสมรรถนะครูในการจัดการเรียนรู้สู่ความเป็นโรงเรียนคุณภาพภายใต้บริบทตำบลบ้านฝาง การศึกษาครั้งนี้ มีขั้นตอนการวิจัยและพัฒนา (Research and Development) ดังนี้

#### ขั้นตอนที่ 1 R1 และ D1 ที่ผู้วิจัยออกแบบเครื่องมือ

1. ออกแบบเครื่องมือการวิจัย แบบสอบถาม และนำเสนอผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน เพื่อพิจารณาคุณภาพของเครื่องมือ

2. นำมาปรับปรุงแก้ไขและพัฒนา

#### ขั้นตอนที่ 2 R2 และ D2 ขั้นนำไปทดลอง

3. นำไปทดลอง (Try out) ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ที่ไม่ใช่โรงเรียนที่ผู้ศึกษารับผิดชอบ รวบรวมข้อมูลนำไปวิเคราะห์ เป็นข้อมูลเชิงปริมาณ

4. นำมาปรับปรุงแก้ไขและพัฒนา

#### ขั้นตอนที่ 3 R3 และ D3 ขั้นนำไปใช้พัฒนา

5. นำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ และนำไปใช้เก็บข้อมูลจริง กับประชากรกลุ่มเป้าหมาย ที่ผู้วิจัยกำหนดตามชนิดของเครื่องมือ กับกลุ่มเป้าหมายโรงเรียนบ้านฝาง

6. นำผลที่ได้ไปเผยแพร่ เป็นบทความเพื่อเป็นแนวทางให้สถานศึกษานำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อผู้เรียน ครู โรงเรียนและชุมชน

การศึกษาครั้งนี้แบ่งออกเป็น 4 ระยะ

ระยะที่ 1 กิจกรรมศึกษา ได้แก่ ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง

ผลผลิต การมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ เกิดแรงบันดาลใจ ให้เกิดการกระตุ้นทางปัญญาคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล ที่ส่งผลต่อระยะที่ 2

ระยะที่ 2 กิจกรรมการศึกษา ได้แก่ การบริหารแบบมีส่วนร่วม

ผลผลิต มีการกระจายอำนาจ และการใช้อำนาจในการตัดสินใจ เกิดความไว้วางใจ นำไปสู่การกำหนดวัตถุประสงค์ เป้าหมาย และความรับผิดชอบร่วมกัน ความเป็นอิสระที่จะรับผิดชอบ และสามารถดูแลตนเองได้ ทำให้เกิดความผูกพันต่อกัน และรู้สึกเป็นเจ้าของโรงเรียนร่วมกัน มีการใช้ข้อมูลที่ถูกต้องครบถ้วน และทันสมัยต่อทุกคนที่มีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ที่มีผลต่อระยะที่ 3

ระยะที่ 3 กิจกรรมการศึกษา ได้แก่ สมรรถนะครู

ผลผลิต ครูมีพฤติกรรม แสดงให้เห็นถึงความรู้ ความสามารถ ทักษะ และคุณลักษณะ เชื่อมโยงกับประสิทธิผล และผลการปฏิบัติงานที่ดี มีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์กำหนดไว้ ได้แก่ การบริหารหลักสูตร และการจัดการเรียนรู้ การพัฒนาผู้เรียน การบริหารจัดการชั้นเรียน การวิเคราะห์ สังเคราะห์ และการวิจัยเพื่อพัฒนา ภาวะผู้นำครู และการสร้างความสัมพันธ์และความร่วมมือกับชุมชน เพื่อการจัดการเรียนรู้ที่ส่งผลต่อระยะที่ 4

ระยะที่ 4 กิจกรรมศึกษา ได้แก่ ความพึงพอใจของผู้เรียน ครู คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และผู้ปกครองที่มีต่อการศึกษาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง ที่มีผลต่อการบริหารแบบมีส่วนร่วมเพื่อการส่งเสริมสมรรถนะครูในการจัดการเรียนรู้สู่ความเป็นโรงเรียนคุณภาพภายใต้บริบทตำบลบ้านฝาง โรงเรียนบ้านฝาง ปีการศึกษา 2562

ผลผลิต เป็นการตอบสนองความต้องการ ความเป็นโรงเรียนคุณภาพภายใต้บริบทตำบลฝาง ผู้เรียนบรรลุผลตามมาตรฐาน ตัวชี้วัด และเป้าหมายที่วางไว้ ได้แก่ ผู้เรียนมีทักษะทางวิชาการ มีทักษะชีวิตและทักษะงาน มีทักษะอาชีพและความรู้เฉพาะทาง ดำรงชีวิตได้อย่างมีความสุข ทนโลกทันสังคมที่เปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21

ดังนั้น การศึกษาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง ที่มีผลต่อการบริหารแบบมีส่วนร่วมเพื่อการส่งเสริมสมรรถนะครูในการจัดการเรียนรู้สู่ความเป็นโรงเรียนคุณภาพภายใต้บริบทตำบลบ้านฝาง โรงเรียนบ้านฝาง ปีการศึกษา 2562 ครั้งนี้มี 4 ระยะ แต่ละระยะมีกิจกรรมการศึกษา และผลผลิตที่ส่งผลถึงกันอย่างเป็นระบบของการวิจัยและพัฒนาและมีรายละเอียดในการดำเนินการดังนี้

1. ประชากรที่ใช้ในการศึกษา
2. ระเบียบวิธีในการศึกษา

3. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา
4. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา
5. วิธีการดำเนินการศึกษา และเก็บรวบรวมข้อมูล
6. การวิเคราะห์ข้อมูล

## 1. ประชากรที่ใช้ในการศึกษา

ประชากรที่ใช้ในการศึกษา อยู่ในบริบทโรงเรียนบ้านฝาง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 ในปีการศึกษา 2562 โดยวิธีคัดเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) โดยแยกกลุ่มเป้าหมาย ดังนี้

- 1.1 ครู จำนวน 9 คน
- 1.2 นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 จำนวน 68 คน
- 1.3 ผู้ปกครองของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 จำนวน 68 คน
- 1.4 คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 9 คน

## 2. ระเบียบวิธีในการศึกษา

ในการศึกษาครั้งนี้ เป็นการศึกษาเชิงกึ่งทดลอง (Quasi-Experimental Design) อยู่ใน ระยะที่ 3 ใช้แบบแผนการศึกษา โดยศึกษากับประชากรกลุ่มเป้าหมาย คือ ครู ที่มีการปฏิบัติงานของ ครูที่ได้รับการส่งเสริม สมรรถนะในการจัดการเรียนรู้ ได้แก่ ได้แก่ 1) สมรรถนะการบริหารหลักสูตรและ การจัดการเรียนรู้ จำนวน 4 กิจกรรม 2) สมรรถนะการพัฒนาผู้เรียน จำนวน 4 กิจกรรม 3) สมรรถนะการ บริหารจัดการชั้นเรียน จำนวน 4 กิจกรรม 4) สมรรถนะการวิเคราะห์สังเคราะห์และการวิจัยเพื่อพัฒนา ผู้เรียน จำนวน 4 กิจกรรม 5) สมรรถนะภาวะครูผู้นำ จำนวน 4 กิจกรรม และ 6) สมรรถนะการสร้าง ความสัมพันธ์ และความร่วมมือกับชุมชนเพื่อการจัดการเรียนรู้ จำนวน 4 กิจกรรม โดยกิจกรรมปรากฏ ในแบบสอบถามในการตรวจสอบความสัมพันธ์เชิงเหตุผล ที่เกิดจากการบริหารแบบมีส่วนร่วม ที่ได้รับ การส่งเสริมสมรรถนะกับความสัมพันธ์ความเป็นเลิศของโรงเรียนคุณภาพภายใต้บริบทตำบลบ้านฝาง

การศึกษาเชิงกึ่งทดลอง (Quasi-Experimental Design) ประชากรกลุ่มเป้าหมาย คือ ครู มีความสำคัญต่อสมรรถนะในการจัดการเรียนรู้ สู่ความเป็นโรงเรียนคุณภาพภายใต้บริบทตำบลบ้าน ฝาง ซึ่งการดำเนินงานของโรงเรียนบ้านฝาง เป็นไปตามแผนพัฒนาการศึกษาปีการศึกษา 2562 ในการ ขับเคลื่อนกลยุทธ์โรงเรียนบ้านฝาง กลยุทธ์ที่ 1 ส่งเสริมการจัดการศึกษาให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะและ ทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 นั้น โดยกำหนดมาตรฐานตัวชี้วัดและค่าเป้าหมายความสำเร็จ โรงเรียนคุณภาพตำบลฝาง มาตรฐานตัวชี้วัด กำหนดเป้าหมายด้านคุณภาพผู้เรียน ในการจัดการเรียนรู้

สู่ความเป็นโรงเรียนคุณภาพภายใต้บริบทตำบลฝาง ด้านคุณภาพผู้เรียน โดยวัดผลก่อนศึกษา และหลังการศึกษา เพื่อประเมินประสิทธิภาพของสมรรถนะครูในการจัดการเรียนรู้ สู่ความเป็นโรงเรียนคุณภาพภายใต้บริบทตำบลฝาง ซึ่งผู้ศึกษามุ่งหวังให้ครูมีสมรรถนะสูงขึ้น ที่มีผลผลิต ดังนี้

1) การบริหารหลักสูตร และจัดการเรียนรู้ ครูสร้างพัฒนาหลักสูตร ตอบสนองนโยบายด้านการศึกษาทุกระดับและออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลายและนำผลการออกแบบไปพัฒนาผู้เรียน มีการวัดประเมินผลผู้เรียน ตามสภาพจริง และนำผลนั้นมาพัฒนาการเรียนรู้อีก

2) การพัฒนาผู้เรียน ครูได้มุ่งเน้นคุณธรรมจริยธรรม ค่านิยม พัฒนาทักษะชีวิต ทักษะอาชีพ สุขภาพกายใจ โดยเฉพาะการแสวงหาความรู้ ด้วยตนเอง ให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีครอบคลุมทุกด้าน ที่สำคัญครูได้พัฒนาความคิดอย่างมีระบบ เสริมสร้างทักษะที่จำเป็น ทักษะในการทำงานร่วมกับผู้อื่น ให้มีอาชีพสุจริต กับสังคมการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21

3) การบริหารจัดการชั้นเรียน ครูได้ดำเนินการจัดสร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ให้เกิดความสุข ความปลอดภัย ผู้เรียนเกิดการใฝ่เรียนใฝ่รู้ สิ่งสำคัญครูมีการสร้างปฏิสัมพันธ์ระหว่างกันได้ ครู ผู้เรียน ผู้ปกครอง และผู้เรียนกับผู้เรียน ผ่านกระบวนการ PLC ระดับโรงเรียน ห้องเรียน และชุมชน และมีการจัดทำข้อมูล สารสนเทศอย่างครบถ้วน และนำข้อมูลไปพัฒนาผู้เรียนได้เต็มศักยภาพตามมาตรฐานคุณภาพผู้เรียนโรงเรียนคุณภาพและให้ผู้เรียนมีการกำหนดหลักเกณฑ์ กติกา ข้อตกลงในชั้นเรียนและมีการประเมิน กำกับ ดูแลชั้นเรียนและนำผลไปปรับปรุงพัฒนาสู่ความสำเร็จโรงเรียนคุณภาพ

4) การวิเคราะห์ และการวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียน ครูได้แก้ไขพัฒนาคิดค้น ปรับเปลี่ยน เป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลงสนับสนุนการมีส่วนร่วม ในการวิเคราะห์ สาเหตุของปัญหา เกี่ยวกับนักเรียน วิเคราะห์ จุดเด่น จุดด้อย โอกาส ปัจจัยเสี่ยงภาวะคุกคาม และได้กำหนดกรอบแนวคิด และนำไปแก้ไข ปัญหาสู่ความสำเร็จของการวิจัยในชั้นเรียน รวมถึงการสังเคราะห์ รวบรวมจำแนกกลุ่มปัญหาของผู้เรียน แนวคิดทฤษฎี และวิธีการแก้ไขปัญหาให้สะดวกในการนำไปใช้ และวางแผนศึกษาและพัฒนา (R&D) ผู้เรียนอย่างเป็นระบบ ยกระดับคุณภาพผู้เรียนตามมาตรฐานการศึกษาโรงเรียนคุณภาพ

5) ภาวะผู้นำ ครูมีวุฒิภาวะความเป็นครู จิตวิญญาณของคำว่าครู คือ ครูมีอาชีพ เป็นผู้ให้ เป็นตัวอย่างที่ดีให้กับเพื่อนครู และผู้เรียน มีคุณธรรม จรรยาบรรณวิชาชีพ เห็นประโยชน์ส่วนรวม มากกว่าส่วนตัว เป็นบุคคลแห่งการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 ครูทุกคนมีพลังในการปฏิบัติงาน มีแรงจูงใจ ผูกพัน มุ่งมั่น ต่อความสำเร็จของวิสัยทัศน์ ค่าเป้าหมายความสำเร็จในการทำงานร่วมกัน มีปฏิสัมพันธ์แบบกัลยาณมิตร สร้างสรรค์ไปกับการเรียนรู้ของผู้เรียน และพัฒนาวิชาชีพ เพื่อผู้เรียน เป็นดวงใจของครู

6) การสร้างความสัมพันธ์ และความร่วมมือกับชุมชน แห่งการเรียนรู้ ครูได้ปฏิบัติงาน และกำหนดแนวทางที่ดีในการสร้างความสัมพันธ์ที่ดี และความร่วมมือกับชุมชน โดยประสานเข้ามา มีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ พัฒนาผู้เรียนสู่การยกระดับโรงเรียนคุณภาพ ผู้เรียนตามมาตรฐาน ตัวชี้วัด โรงเรียนคุณภาพภายใต้บริบทตำบลบ้านฝาง คือ ชุมชนเป็นส่วนหนึ่งของการจัดการศึกษา นอกจากนั้น ครูได้ปฏิบัติตัว มีปฏิสัมพันธ์ที่ดี นำความรู้แลกเปลี่ยนความรู้กับชุมชน และร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ของชุมชน เกิดผลต่อการจัดกิจกรรม ที่เสริมสร้างการเรียนรู้ เกิดความร่วมมือกับผู้ปกครอง ชุมชน องค์กรต่าง ๆ ทั้งภาครัฐ เช่น โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล ฯลฯ และองค์กรเอกชนต่อวิชาชีพ ต่อการจัดการเรียนรู้ สู่โรงเรียนคุณภาพ ได้อย่างแท้จริง

การศึกษาครั้งนี้ ครูมีความสำคัญ ต่อสมรรถนะในการจัดการเรียนรู้ สู่ความเป็นโรงเรียนคุณภาพภายใต้บริบทตำบลบ้านฝาง ซึ่งการดำเนินงานของโรงเรียนบ้านฝาง เป็นไปตามแผนพัฒนา การศึกษาปีการศึกษา 2562 ในการขับเคลื่อนกลยุทธ์โรงเรียนบ้านฝาง กลยุทธ์ที่ 1 ส่งเสริมการจัดการ การศึกษาให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะและทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 นั้น โดยกำหนดมาตรฐาน ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมายความสำเร็จ โรงเรียนคุณภาพตำบลฝาง มาตรฐานตัวชี้วัด กำหนดเป้าหมายด้าน คุณภาพผู้เรียน ในการจัดการเรียนรู้สู่ความเป็นโรงเรียนคุณภาพภายใต้บริบทตำบลฝาง ด้านคุณภาพ ผู้เรียน โดยวัดผลก่อนศึกษา และหลังการศึกษา เพื่อประเมินประสิทธิภาพของสมรรถนะครูในการ จัดการเรียนรู้ สู่ความเป็นโรงเรียนคุณภาพ ภายใต้บริบทตำบลฝาง ซึ่งผู้ศึกษามุ่งหวังให้ครูมีสมรรถนะ สูงขึ้นนั้น ผู้ศึกษาได้ดำเนินการนำหลักการบริหารแบบมีส่วนร่วมมาสนับสนุน Treatment คือ ครู ให้มีสมรรถนะในการจัดทำกรเรียนรู้ สารสำคัญของการบริหารแบบมีส่วนร่วม ได้แก่ การกระจาย อำนาจและการให้อำนาจในการตัดสินใจ การไว้วางใจกัน การร่วมกำหนดวัตถุประสงค์เป้าหมายและ ร่วมรับผิดชอบดำเนินงาน มีความเป็นอิสระที่จะรับผิดชอบและสามารถดูแลตนเองได้ ความผูกพันต่อกันและรู้สึกเป็นเจ้าของหน่วยงานร่วมกัน การให้ข้อมูลที่ถูกต้องครบถ้วนและทันสมัยต่อทุกคนที่มีส่วน ร่วมในการตัดสินใจเป็นการบริหารที่เปิดโอกาสให้มีส่วนตัดสินใจ มีการทำงานปฏิบัติงานให้เกียรติ ไว้วางใจกัน ร่วมกันปรับปรุงแก้ไขพัฒนาเป้าหมายของสถานศึกษา ทุกคนมีอิสระในความคิดการ ตัดสินใจและดำเนินงานที่ตนรับผิดชอบ ผู้บริหารและครูได้มาปฏิบัติงานร่วมกันช่วยเหลือสนับสนุนซึ่ง กันและกันเกิดความผูกพันต่อกันและร่วมมือกันอย่างเต็มที่เพื่อเป้าหมาย ประโยชน์ และคุณค่าใน สถานศึกษา ซึ่งในการตัดสินใจและปฏิบัติงานร่วมกันนั้นภายใต้ฐานข้อมูลที่เป็นจริง ถูกต้อง ครบถ้วน ทันสมัย จึงเป็นทรัพยากรที่สำคัญของความสำเร็จของงาน ผ่านกิจกรรมในเครื่องมือแบบสอบถามที่ผู้ ศึกษาได้สร้างขึ้น และมีการดำเนินกิจกรรมปฏิบัติงานกิจกรรมศึกษาในระยะที่ 2 จะเห็นได้ว่าการ บริหารแบบมีส่วนร่วม จึงเป็นเครื่องมือที่ส่งเสริมสมรรถนะครูในการจัดการเรียนรู้ได้สูงขึ้น ให้บรรลุผล ความเป็นโรงเรียนคุณภาพภายใต้บริบทตำบลบ้านฝาง ใช้แบบแผนการศึกษา โดยศึกษากับประชากรเพียง

กลุ่มเดียววัดผลก่อน - หลังการศึกษา (One Group Pretest-Posttest Design) (บุญชม ศรีสะอาด, 2545 : 109)

---

$O_1$	$X$	$O_2$
-------	-----	-------

---

- $X$  : การปฏิบัติงานตามขีดสมรรถนะ  
 $O_1$  : การวัดผลก่อนการศึกษา  
 $O_2$  : การวัดผลหลังการศึกษา

### 3. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับการศึกษาเป็นแบบสอบถาม (Questionnaires) ที่เกี่ยวข้องกับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงที่มีผลต่อการบริหารแบบมีส่วนร่วมเพื่อการส่งเสริมสมรรถนะครูในการจัดการเรียนรู้สู่ความเป็นโรงเรียนคุณภาพภายใต้บริบทตำบลบ้านฝาง ดังนี้

3.1 แบบสอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงที่มีผลต่อการบริหารแบบมีส่วนร่วมเพื่อการส่งเสริมสมรรถนะครูในการจัดการเรียนรู้สู่ความเป็นโรงเรียนคุณภาพภายใต้บริบทตำบลบ้านฝาง ซึ่งเป็นพฤติกรรมภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง ตามแนวคิดของ เบส และอโวลีโอ (Bass and Avoli, 1990 : 120-123 ; อ้างถึงใน ปานรดา พรธวัชชัย, 2557 : 26-28) โดยนำองค์ประกอบของพฤติกรรมทั้ง 4 ด้าน มาสร้างเป็นแบบสอบถามที่ใช้สอบถามกลุ่มเป้าหมาย คือ ครู และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อศึกษาความเห็นการรับรู้และเข้าใจที่มีต่อการบริหารโดยใช้ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหาร ที่นำมาขับเคลื่อนการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารว่าอยู่ในระดับใด ซึ่งประกอบด้วย องค์ประกอบ 4 ด้าน คือ ด้านการมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ ด้านการกระตุ้นทางปัญญา และด้านการคำนึงถึงปัจเจกบุคคล มีลักษณะแบบสอบถามเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating scale) ตามแนวคิดของลิเคอร์ท (Likert, 1971 : 175-176 ; อ้างถึงในชูศรี วงศ์รัตน์, 2553 : 138) มีจำนวนข้อคำถาม 20 ข้อ โดยแบ่งออกเป็น 5 ระดับ ดังนี้

- |   |         |  |
|---|---------|--|
| 5 | หมายถึง | ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงอยู่ในระดับมากที่สุด  |
| 4 | หมายถึง | ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงอยู่ในระดับมาก        |
| 3 | หมายถึง | ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงอยู่ในระดับปานกลาง    |
| 2 | หมายถึง | ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงอยู่ในระดับน้อย       |
| 1 | หมายถึง | ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงอยู่ในระดับน้อยที่สุด |

3.2 แบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วมเพื่อการส่งเสริมสมรรถนะครูในการจัดการเรียนรู้สู่ความเป็นโรงเรียนคุณภาพภายใต้บริบทตำบลบ้านฝาง ที่เกิดจากภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง ซึ่งได้ศึกษาหลักการบริหารแบบมีส่วนร่วมของ ชูชาติ พวงสมจิตร (2555 : 209-211) ที่ได้สรุปหลักการบริหารแบบมีส่วนร่วม มาจากแนวคิดนักวิชาการ เช่น แอนโทนี (Anthony, 1978 : 13) สวานส์เบิร์ก (Swansburg, 1996 ; อ้างถึงใน ทับทิม แสงอินทร์, 2559 : 19) มาเป็นหลักการสำคัญของการบริหารแบบมีส่วนร่วมไว้ 6 ประการ ได้แก่ การกระจายอำนาจและการให้อำนาจในการตัดสินใจ ความไว้วางใจกัน การร่วมกำหนดวัตถุประสงค์เป้าหมายและร่วมกันรับผิดชอบดำเนินการ มีความเป็นอิสระที่รับผิดชอบและสามารถดูแลตนเองได้ ความผูกพันต่อกันและรู้สึกเป็นเจ้าของ โรงเรียนร่วมกันการให้ข้อมูลที่ถูกต้องครบถ้วนและทันสมัยต่อทุกคนที่มีส่วนร่วมในการตัดสินใจ มีลักษณะแบบสอบถามเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating scale) ตามแนวคิดของลิเคอร์ท (Likert, 1971 : 175-176 ; อ้างถึงใน ชูศรี วงศ์รัตน์, 2553 : 138) พัฒนาแบบสอบถามตามศุทธภา อัครเจริญกร (2554 : 100-108) สุพิชชา ถุงดำ (2555 : 118-124) มีจำนวนข้อ 24 ข้อ โดยแบ่งออกเป็น 5 ระดับ ซึ่งเป็นการบริหารแบบมีส่วนร่วมเพื่อการส่งเสริมสมรรถนะครูในการจัดการเรียนรู้สู่ความเป็นโรงเรียนคุณภาพภายใต้บริบทตำบลบ้านฝาง ที่เกิดจากภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง ดังนี้

- |   |         |  |
|---|---------|--|
| 5 | หมายถึง | การบริหารการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมากที่สุด  |
| 4 | หมายถึง | การบริหารการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก        |
| 3 | หมายถึง | การบริหารการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานอยู่ในระดับปานกลาง    |
| 2 | หมายถึง | การบริหารการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานอยู่ในระดับน้อย       |
| 1 | หมายถึง | การบริหารการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานอยู่ในระดับน้อยที่สุด |

3.3 แบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นของครูที่ได้รับการส่งเสริมสมรรถนะครูในการจัดการเรียนรู้สู่ความเป็นโรงเรียนคุณภาพภายใต้บริบทตำบลบ้านฝาง ที่สอดคล้องกับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2553 : 31-38) ได้แก่ 1) สมรรถนะการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ (Curriculum and Learning Management) 2) สมรรถนะการพัฒนาผู้เรียน (Student Development) 3) สมรรถนะการบริหารจัดการชั้นเรียน (Classroom Management) 4) สมรรถนะการวิเคราะห์สังเคราะห์และการวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียน (Analysis & Synthesis & Classroom Research) 5) สมรรถนะภาวะครูผู้นำ (Teacher Leadership) และ 6) สมรรถนะการสร้างความสัมพันธ์ และความร่วมมือกับชุมชนเพื่อการจัดการเรียนรู้ (Relationship & Collaborative-Building for Learning Management) มีลักษณะแบบสอบถามเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating scale) ตามแนวคิดของลิเคอร์ท (Likert, 1971 : 175-176 ; อ้างถึงใน ชูศรี วงศ์รัตน์, 2553 : 138) มีจำนวนข้อคำถาม 24 ข้อ เปรียบเทียบก่อนและหลังการศึกษาความคิดเห็นของครูที่ได้รับการส่งเสริม

สมรรถนะครูในการจัดการเรียนรู้สู่ความเป็นโรงเรียนคุณภาพภายใต้บริบทตำบลบ้านฝาง ดังนี้

- 5 หมายถึง ผลการปฏิบัติงานของครูอยู่ในระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง ผลการปฏิบัติงานของครูอยู่ในระดับมาก
- 3 หมายถึง ผลการปฏิบัติงานของครูอยู่ในระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง ผลการปฏิบัติงานของครูอยู่ในระดับน้อย
- 1 หมายถึง ผลการปฏิบัติงานของครูอยู่ในระดับน้อยที่สุด

3.4 แบบสอบถามเกี่ยวกับความพึงพอใจของผู้เรียน ครู คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และผู้ปกครองต่อภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงที่มีผลต่อการบริหารแบบมีส่วนร่วมเพื่อการส่งเสริมสมรรถนะครูในการจัดการเรียนรู้สู่ความเป็นโรงเรียนคุณภาพภายใต้บริบทตำบลบ้านฝาง โดยมีประเด็นคำถามที่เกิดผลกับผู้เรียนตามหลักเกณฑ์ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามมาตรฐาน ตัวชี้วัด กำหนดค่าเป้าหมายคุณภาพผู้เรียน ได้แก่ ทักษะทางวิชาการ 1) มีผลการทดสอบ O-NET และ NT สูงกว่าค่าเฉลี่ยระดับเขตพื้นที่การศึกษาและระดับชาติ 2) นักเรียนทุกคนอ่านออกเขียนได้ 100 % 3) นักเรียนทุกคนที่จบการศึกษาชั้นสูงสุดของสถานศึกษาสื่อสารได้อย่างน้อย 2 ภาษา ทักษะชีวิตและทักษะงาน 1) ผู้เรียนร้อยละ 80 มีทักษะในศตวรรษที่ 21 (3R&8Cs) และสามารถอาศัยอยู่ในยุค 4.0 ได้อย่างมีความสุข 2) ผู้เรียนร้อยละ 80 จริยธรรมและคุณธรรม ซื่อสัตย์ มีจิตอาสา มีระเบียบวินัย 3) ผู้เรียนร้อยละ 90 มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน ทักษะอาชีพและความรู้เฉพาะทาง 1) นักเรียนทุกคนที่จบการศึกษาชั้นสูงสุดของสถานศึกษามีทักษะอาชีพอย่างน้อย 1 อาชีพ 2) นักเรียนทุกคนที่จบการศึกษาชั้นสูงสุดของสถานศึกษาสามารถนำทักษะไปใช้ในการดำรงชีวิตจริง มีจำนวนข้อคำถาม 8 ข้อ ซึ่งเกิดจากการศึกษาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงที่มีผลต่อการบริหารแบบมีส่วนร่วมเพื่อการส่งเสริมสมรรถนะครูในการจัดการเรียนรู้สู่ความเป็นโรงเรียนคุณภาพภายใต้บริบทตำบลบ้านฝาง โรงเรียนบ้านฝาง ปีการศึกษา 2562 ส่งผลคุณภาพผู้เรียน ตามมาตรฐานที่กำหนดไว้ ทำให้ตอบสนองความต้องการของผู้เกี่ยวข้องและผู้มีส่วนได้เสียพอใจ ซึ่งมีระดับการตอบสนองเป็น 5 มาตรฐานวัด

เกณฑ์ให้คะแนน	คะแนน	เกณฑ์การประเมิน	ระดับ
พอใจมากที่สุด	5	4.51-5.00	มากที่สุด
พอใจมาก	4	3.51-4.50	มาก
พอใจปานกลาง	3	2.51-3.50	ปานกลาง
พอใจน้อย	2	1.51-2.50	น้อย
พอใจน้อยที่สุด	1	1.00-1.50	น้อยที่สุด

การแปลความหมายของคะแนนทุกแบบสอบถามที่ผู้ศึกษาสร้างขึ้น ผู้ศึกษากำหนดเกณฑ์สำหรับวัดระดับจากน้ำหนักคะแนน 5 ระดับ โดยใช้จุดตัดของค่าคะแนนเฉลี่ย ( $\bar{X}$ ) ผู้ศึกษากำหนด



เกณฑ์ความหมายค่าคะแนนเฉลี่ยของคำตอบโดยอาศัยแนวคิดของของลิเคิร์ต (Likert, 1971 : 175-176 ; อ้างถึงใน ชูศรี วงศ์รัตน์, 2553 : 138) พัฒนาแบบสอบถามตามศุทธภา อัครเจริญกร (2554 : 100-108) สุพิชชา ฤงดำ (2555 : 118-124) แบ่งได้ ดังนี้

ค่าคะแนนเฉลี่ย	4.51-5.00	หมายถึง	ระดับมากที่สุด
ค่าคะแนนเฉลี่ย	3.51-4.50	หมายถึง	ระดับมาก
ค่าคะแนนเฉลี่ย	2.51-3.50	หมายถึง	ระดับปานกลาง
ค่าคะแนนเฉลี่ย	1.51-2.50	หมายถึง	ระดับน้อย
ค่าคะแนนเฉลี่ย	1.00-1.50	หมายถึง	ระดับน้อยที่สุด

#### 4. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

4.1 แบบสอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงที่มีผลต่อการบริหารแบบมีส่วนร่วมเพื่อการส่งเสริมสมรรถนะครูในการจัดการเรียนรู้สู่ความเป็นโรงเรียนคุณภาพภายใต้บริบทตำบลบ้านฝาง

ผู้ศึกษาได้สร้างแบบสอบถามที่ใช้ในการศึกษา โดยมีขั้นตอนดำเนินการดังนี้

##### ขั้นตอนที่ 1 R1 D1

4.1.1 ศึกษาหลักการเอกสารที่เกี่ยวข้องกับกฎหมาย นโยบายระดับชาติ และระดับพื้นที่

4.1.2 ขออนุญาตผู้บังคับบัญชาในการทำการศึกษภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงที่มีผลต่อการบริหารแบบมีส่วนร่วมเพื่อการส่งเสริมสมรรถนะครูในการจัดการเรียนรู้สู่ความเป็นโรงเรียนคุณภาพภายใต้บริบทตำบลบ้านฝาง โรงเรียนบ้านฝาง ปีการศึกษา 2562 เพื่อแก้ไขปัญหา และพัฒนาโดยมุ่งผลสัมฤทธิ์เชิงเป้าหมายระดับนโยบายและระดับพื้นที่

4.1.3 ศึกษาหลักการแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวกับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงตามแนวคิดของ แบล และอโวลิโอ (Bass and Avoli, 1990 : 120-123 ; อ้างถึงใน ปานรดา พรธวัชชัย, 2557 : 26-28) ซึ่งเป็นพฤติกรรมภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง โดยมีองค์ประกอบของพฤติกรรมทั้ง 4 ด้าน มาสร้างเป็นแบบสอบถามที่ใช้สอบถามกลุ่มเป้าหมาย คือ ครู และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อศึกษาความเห็นการรับรู้และความเข้าใจที่มีต่อการบริหารโดยใช้ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหาร ที่นำมาขับเคลื่อนการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารว่าอยู่ในระดับใด ซึ่งประกอบด้วยองค์ประกอบ 4 ด้าน คือ ด้านการมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ ด้านการกระตุ้นทางปัญญา และด้านการคำนึงถึงปัจเจกบุคคล นำไปสู่การกำหนดกรอบแนวคิดการบริหารโดยใช้ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสร้างแรงจูงใจ ในการปฏิบัติงานของครูที่มีต่อประสิทธิผลของโรงเรียนบ้านฝาง โดยแนวคิดและทฤษฎีที่นำมาออกแบบสังเคราะห์แนวคิดมาทำการศึกษา ดังนี้

## 1) ด้านเนื้อหา

การศึกษาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง ที่มีผลต่อการบริหารแบบมีส่วนร่วมเพื่อการส่งเสริมสมรรถนะครูในการจัดการเรียนรู้สู่ความเป็นโรงเรียนคุณภาพภายใต้บริบทตำบลผาง โรงเรียนบ้านผาง ปีการศึกษา 2562 ในครั้งนี้มีเนื้อหาที่ใช้ศึกษาค้นคว้า ดังรายละเอียด ดังนี้

**1.1) ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง** โดยเนื้อหาของการศึกษาเป็นโมเดลของ แบสและอโวลิโอ (Bass and Avolio) ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง (Transformational Leadership) เป็นกระบวนการที่ผู้นำมีอิทธิพลต่อผู้ร่วมงานและผู้ตาม โดยเปลี่ยนแปลงความพยายามของผู้ร่วมงานและผู้ตามให้สูงขึ้นกว่าความพยายามที่คาดหวัง พัฒนาความสามารถของผู้ร่วมงานและผู้ตามไปสู่ระดับที่สูงขึ้นกว่าความพยายามที่คาดหวัง พัฒนาความสามารถของผู้ร่วมงานและผู้ตามไปสู่ระดับที่สูงขึ้นและศักยภาพมากขึ้น ทำให้เกิดการตระหนักรู้ในภารกิจและวิสัยทัศน์ของทีมและขององค์การ จูงใจให้ผู้ร่วมงานและผู้ตามมองให้ไกลเกินกว่าความสนใจของพวกเขาไปสู่ประโยชน์ของกลุ่มองค์กร หรือสังคมซึ่งกระบวนการที่ผู้นำมีอิทธิพลต่อผู้ร่วมงานหรือผู้ตามนี้จะกระทำโดยผ่านองค์ประกอบพฤติกรรมเฉพาะ 4 ประการ หรือที่เรียกว่า “4I” (Four I’s) ซึ่งแบสและอโวลิโอ (Bass and Avolio, 1990 : 120-123 ; อ้างถึงใน ปานรดา พรวัชชัย, 2557 : 26-28) ได้นำเสนอทฤษฎีภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงมีรายละเอียด ดังนี้

1.1.1) การมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ (Idealized Influence or Charisma Leadership : II or CL) การที่ผู้นำประพฤติตัวเป็นแบบอย่าง หรือเป็นโมเดลสำหรับผู้ตาม ผู้นำจะเป็นที่ยกย่อง เคารพ นับถือ ศรัทธา ไว้วางใจและทำผู้ตามเกิดความภาคภูมิใจเมื่อได้ร่วมงานกับผู้ตามจะพยายามประพฤติปฏิบัติเหมือนกับผู้นำ และต้องการเลียนแบบผู้นำของเขา สิ่งที่ผู้นำต้องปฏิบัติเพื่อบรรลุถึงคุณลักษณะนี้ คือ ผู้นำจะต้องมีวิสัยทัศน์ และสามารถถ่ายทอดไปยังผู้ตาม ผู้นำจะมีความสม่ำเสมอ มากกว่าการเอาแต่อารมณ์ สามารถควบคุมอารมณ์ได้ในสถานการณ์วิกฤต ผู้นำเป็นผู้ที่ไว้ใจได้ว่าจะทำในสิ่งที่ถูกต้อง ผู้นำจะเป็นผู้ที่มีศีลธรรมและมีจริยธรรมสูง ผู้นำจะหลีกเลี่ยงที่จะใช้อำนาจ เพื่อผลประโยชน์ส่วนตน แต่จะประพฤติตนเพื่อให้เกิดประโยชน์แก่ผู้อื่น และเพื่อประโยชน์ของกลุ่ม ผู้นำจะแสดงให้เห็นถึงความเฉลียวฉลาด ความมีสมรรถภาพ ความตั้งใจการเชื่อมั่นในตนเอง ความแน่วแน่ในอุดมการณ์ ความเชื่อและค่านิยมของเขา ผู้นำจะเสริมความภาคภูมิใจความจงรักภักดี และความมั่นใจของผู้ตาม และทำให้ผู้ตามความเป็นพวกเดียวกันกับผู้นำ โดยอาศัยวิสัยทัศน์ และการมีจุดประสงค์ร่วมกัน ผู้นำแสดงความมั่นใจช่วยสร้างความรู้สึกเป็นหนึ่งเดียวกันเพื่อการบรรลุเป้าหมายที่ต้องการ ผู้ตามจะเลียนแบบผู้นำและพฤติกรรมของผู้นำจากการสร้างความมั่นใจในตนเอง ประสิทธิภาพและความเคารพในตนเอง ผู้นำการเปลี่ยนแปลง จึงรักษาอิทธิพลของตนในการบรรลุเป้าหมายและปฏิบัติภาระหน้าที่ขององค์การ

1.1.2) การสร้างแรงบันดาลใจ (Inspiration Motivation : IM) การที่ผู้นำจะประพฤติในทางที่จูงใจให้เกิดแรงบันดาลใจกับผู้ตาม โดยการสร้างแรงจูงใจภายในการให้

ความหมาย และท้าทายในเรื่องงานของผู้ตาม ผู้นำจะกระตุ้นวิญญาณของทีม (Team spirit) ให้มีชีวิตชีวา มีการแสดงออกซึ่งความกระตือรือร้น โดยการสร้างเจตคติที่ดีและการคิดในแง่บวก ผู้นำจะทำให้ผู้ตามสัมผัสกับภาพที่งดงามของอนาคต ผู้นำจะสร้างและสื่อความหวังที่ผู้ตามต้องการอย่างชัดเจน ผู้นำจะแสดงการอุทิศตน หรือความผูกพันต่อเป้าหมาย และวิสัยทัศน์ร่วมกัน ผู้นำจะแสดงความเชื่อมั่น และแสดงให้เห็นความตั้งใจอย่างแน่วแน่ว่าจะสามารถบรรลุเป้าหมายได้ ผู้นำจะช่วยให้ผู้ตามมองข้ามผลประโยชน์ของตนเพื่อวิสัยทัศน์ และภารกิจขององค์กร ผู้นำจะช่วยให้ผู้ตามพัฒนาความผูกพันของตนต่อเป้าหมายระยะยาว และบ่อยครั้ง พบว่า การสร้างแรงบันดาลใจนี้เกิดขึ้นผ่านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคลและการกระตุ้นทางปัญญา โดยการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล ทำให้ผู้ตามรู้สึกว่าคุณค่า และกระตุ้นให้พวกเขาสามารถจัดการกับปัญหาที่ตนเองเผชิญได้ ส่วนการกระตุ้นทางปัญญาช่วยจัดการกับอุปสรรคของตนเองและเสริมความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ให้ผู้ตาม

1.1.3) การกระตุ้นทางปัญญา (Intellectual Stimulation : IS) การที่ผู้นำมีการกระตุ้นผู้ตามให้ตระหนักถึงปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในหน่วยงานที่ให้ผู้ตามมีความพยายามต้องการหาแนวทางใหม่ ๆ มาแก้ปัญหาในหน่วยงาน เพื่อหาข้อสรุปใหม่ที่ดีกว่าเดิม เพื่อทำให้เกิดสิ่งใหม่และสร้างสรรค์ โดยผู้นำมีการคิดและการแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีการตั้งสมมติฐาน การเปลี่ยนกรอบ (reframing) การมองปัญหาและการเผชิญกับสถานการณ์เก่า ๆ ด้วยวิถีทางแบบใหม่ ๆ มีการจูงใจและสนับสนุนความคิดริเริ่มใหม่ ๆ ในการพิจารณาปัญหาและการหาคำตอบของปัญหา มีการให้กำลังใจผู้ตามให้พยายามหาทางแก้ปัญหาด้วยวิธีใหม่ ๆ ผู้นำมีการกระตุ้นให้ผู้ตามแสดงความคิด และเหตุผลและไม่วิจารณ์ความคิดของผู้ตามแม้ว่ามันจะแตกต่างไปจากความคิดของผู้นำ ผู้นำทำให้ผู้ตามรู้สึกว่ปัญหาที่เกิดขึ้นเป็นสิ่งที่ท้าทาย และเป็นโอกาสที่ดีที่จะแก้ปัญหาด้วยกันโดยผู้นำจะสร้างความเชื่อมั่นให้ผู้ตามว่าปัญหาทุกอย่างต้องมีวิธีแก้ไข แม้บางปัญหาจะมีอุปสรรคมากมาย ผู้นำจะพิสูจน์ให้เห็นว่าสามารถเอาชนะอุปสรรคทุกอย่างได้ จากความร่วมมือ ร่วมใจในการแก้ปัญหาของผู้ร่วมงานทุกคน ผู้ตามจะได้รับการกระตุ้นให้ตั้งคำถามต่อค่านิยมของตนเอง ความเชื่อและประเพณี การกระตุ้นทางปัญญาเป็นส่วนที่สำคัญของการพัฒนาความสามารถของผู้ตามในการที่จะตระหนัก เข้าใจและแก้ไขปัญหาด้วยตนเอง

1.1.4) การคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล (Individualized Consideration : IC) ผู้นำจะมีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับบุคคลในฐานะเป็นผู้นำให้การดูแลเอาใจใส่ผู้ตามเป็นรายบุคคล และทำให้ผู้ตามรู้สึกมีคุณค่าและมีความสำคัญ ผู้นำจะเป็นโค้ช (Coach) และเป็นที่ปรึกษา (advisor) ของผู้ตามแต่ละคน เพื่อการพัฒนาผู้ตาม ผู้นำจะเอาใจใส่เป็นพิเศษในความต้องการของปัจเจกบุคคล เพื่อความสัมฤทธิ์และเติบโตของแต่ละคน ผู้นำจะพัฒนาศักยภาพของผู้ตามและเพื่อนร่วมงานให้สูงขึ้นนอกจากนี้ ผู้นำจะมีการปฏิบัติต่อผู้ตาม โดยการให้โอกาสในการเรียนรู้

สิ่งใหม่ ๆ สร้างบรรยากาศของการให้การสนับสนุน คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลในด้านความจำเป็น และความต้องการ การประพฤติของผู้นำเสนอให้เห็นว่าเข้าใจและยอมรับความแตกต่างระหว่างบุคคล เช่น บางคนได้รับกำลังใจมากกว่า บางคนมีโครงสร้างงานที่มากกว่าผู้นำมีการส่งเสริมการสื่อสารสองทางและมีการจัดการด้วยการเดินดูรอบ ๆ (management by walking around) มีปฏิสัมพันธ์กับผู้ตามเป็นการส่วนตัว ผู้นำสนใจในความกังวลของแต่ละบุคคล เห็นปัจเจกบุคคลเป็นบุคคลทั้งระบบ (As a whole person) มากกว่า เป็นพนักงานหรือเป็นเพียงปัจจัยการผลิต ผู้นำจะมีการฟังอย่างมีประสิทธิภาพมีการเอาใจเขามาใส่ใจเรา (Empathy) ผู้นำจะมีการมอบหมายงานเพื่อเป็นเครื่องมือในการพัฒนาผู้ตาม เปิดโอกาสให้ผู้ตามได้ใช้ความสามารถพิเศษอย่างเต็มที่ และเรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ ที่ท้าทายความสามารถ ผู้นำจะดูแลผู้ตามว่าต้องการคำแนะนำการสนับสนุนและการช่วยให้ก้าวหน้าในการทำงานที่รับผิดชอบอยู่หรือไม่ โดยผู้ตามจะรู้สึกว่าเขากำลังถูกตรวจสอบองค์ประกอบพฤติกรรมทั้ง 4 ประการ (4I's) ของภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงนี้จะสัมพันธ์กัน (inter correlated) อย่างไรก็ตาม มีการแบ่งแยกแต่ละองค์ประกอบ เพราะเป็นแนวคิดพฤติกรรมที่มีความเฉพาะเจาะจง และมีความสำคัญในการวินิจฉัยตามวัตถุประสงค์ต่าง ๆ

ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงเป็นกระบวนการที่ผู้นำมีอิทธิพลต่อผู้ร่วมงานและผู้ตามโดยเปลี่ยนแปลงความพยายาม ของผู้ร่วมงานและผู้ตามให้สูงขึ้นกว่าความพยายามที่คาดหวังไว้ ไปสนับสนุนการบริหารแบบมีส่วนร่วมเพื่อการส่งเสริมสมรรถนะครูในการจัดการเรียนรู้ ย่อมส่งผลถึงเป้าหมายความสำเร็จของโรงเรียนคุณภาพภายใต้บริบทตำบลบ้านฝาง

4.1.4 ศึกษาการสร้างเครื่องมือจากเอกสารต่าง ๆ แนวคิดทฤษฎี รวมทั้งศึกษการสร้างแบบสอบถามจากงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง แบบสอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงที่มีผลต่อการบริหารแบบมีส่วนร่วมเพื่อการส่งเสริมสมรรถนะครู ในการจัดการเรียนรู้สู่ความเป็นโรงเรียนคุณภาพภายใต้บริบทตำบลบ้านฝาง โดยกำหนดประเด็นหลักใหญ่ ๆ 4 ปัจจัย ที่จะทำให้การบริหารสถานศึกษาเกิดภาพความสำเร็จของผู้นำการเปลี่ยนแปลงได้อย่างมีประสิทธิภาพ การบริหารแบบมีส่วนร่วมเพื่อการส่งเสริมสมรรถนะครูในการจัดการเรียนรู้สู่ความเป็นโรงเรียนคุณภาพภายใต้บริบทตำบลบ้านฝางที่เกิดจากภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง ได้แก่

- 1) ด้านการมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ จำนวน 5 ข้อ
- 2) ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ จำนวน 5 ข้อ
- 3) ด้านการกระตุ้นทางปัญญา จำนวน 5 ข้อ
- 4) ด้านการคำนึงถึงปัจเจกบุคคล จำนวน 5 ข้อ

4.1.5 สร้างแบบสอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงที่มีผลต่อการบริหารแบบมีส่วนร่วมเพื่อการส่งเสริมสมรรถนะครูในการจัดการเรียนรู้สู่ความเป็นโรงเรียนคุณภาพภายใต้บริบทตำบลบ้านฝาง มาใช้สอบถามกลุ่มเป้าหมาย คือ ครู และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

เพื่อศึกษาความเห็นการรับรู้และเข้าใจที่มีต่อการบริหารโดยใช้ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารที่นำมาขับเคลื่อนการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารว่าอยู่ในระดับใด ซึ่งประกอบด้วยองค์ประกอบ 4 ด้าน คือ ด้านการมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ ด้านการกระตุ้นทางปัญญา และด้านการคำนึงถึงปัจเจกบุคคล มีลักษณะแบบสอบถามเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating scale) ตามแนวคิดของลิเคอร์ท (Likert, 1971 : 175-176 ; อ้างถึงใน ชูศรี วงศ์รัตน์, 2553 : 138) มีจำนวนข้อคำถาม 20 ข้อ โดยแบ่งออกเป็น 5 ระดับ ดังนี้

- 5 หมายถึง ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงอยู่ในระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงอยู่ในระดับมาก
- 3 หมายถึง ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงอยู่ในระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงอยู่ในระดับน้อย
- 1 หมายถึง ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงอยู่ในระดับน้อยที่สุด

4.1.6 นำแบบสอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงที่มีผลต่อการบริหารแบบมีส่วนร่วมเพื่อการส่งเสริมสมรรถนะครูในการจัดการเรียนรู้สู่ความเป็นโรงเรียนคุณภาพภายใต้บริบทตำบลบ้านฝาง ที่สร้างขึ้นไปให้ผู้เชี่ยวชาญ ดังมีรายนาม ดังนี้

- 1) ดร.ครรชิต วรรณชา ตำแหน่ง ศึกษาธิการจังหวัดร้อยเอ็ด
- 2) นายพิสุทธิ แสนเมือง ตำแหน่ง ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2
- 3) ดร.สกล คามบุศย์ ตำแหน่ง ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1
- 4) นายวิรัตน์ พวงซ้อย ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลเมืองพนมไพร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2
- 5) นายทินกร โสรถาวร ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนอาจสามารถวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27

เพื่อพิจารณาตรวจสอบความเที่ยงตรงของข้อคำถามเชิงเนื้อหา (Content Validity) แล้วนำมาหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of concordance : IOC) ของแต่ละข้อโดยตั้งเกณฑ์อยู่ในระดับมากกว่าหรือเท่ากับ 0.50-1.00 ถือว่าใช้ได้ (สมนึก ภัททิยธนี. 2551 : 221)

4.1.7 คำนวณค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ซึ่งค่าที่คำนวณได้มีค่าเท่ากับ 1.00

#### ขั้นตอนที่ 2 R2 D2

4.1.8 ปรับปรุงแก้ไข ตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ แล้วนำแบบสอบถามที่ตรวจสอบความเที่ยงตรงตามเนื้อหา (Content validity) เรียบร้อยแล้ว นำไปทดลองใช้ (Try out) กับครูที่ไม่ใช่ประชากรกลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการศึกษา จำนวน 30 คน คือ ครูโรงเรียนไตรคามสามัคคี จำนวน 10 คน

ครูโรงเรียนบ้านผำโนนสว่าง จำนวน 10 คน และครูโรงเรียนคุรุราษฎร์สามัคคี จำนวน 10 คน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2

4.1.9 นำแบบสอบถามหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของข้อคำถามทั้งฉบับโดยใช้สูตรของครอนบาค (Cronbach, 1990 : 161) ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.979

### ขั้นตอนที่ 3 R3 D3

4.1.10 จัดพิมพ์แบบสอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงที่มีผลต่อการบริหารแบบมีส่วนร่วมเพื่อการส่งเสริมสมรรถนะครูในการจัดการเรียนรู้สู่ความเป็นโรงเรียนคุณภาพภายใต้บริบทตำบลบ้านผาง ฉบับสมบูรณ์ นำไปสอบถามเก็บข้อมูลกับประชากรกลุ่มเป้าหมาย คือ ครูโรงเรียนบ้านผาง แล้วทำการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อทำการศึกษา ต่อไป

**4.2 แบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วมเพื่อการส่งเสริมสมรรถนะครูในการจัดการเรียนรู้สู่ความเป็นโรงเรียนคุณภาพภายใต้บริบทตำบลบ้านผาง ที่เกิดจากภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง**

ผู้ศึกษาได้สร้างแบบสอบถามที่ใช้ในการศึกษา โดยมีขั้นตอนดำเนินการดังนี้

### ขั้นตอนที่ 1 R1 D1

4.2.1 ศึกษาหลักการเอกสารที่เกี่ยวข้องกับกฎหมาย นโยบายระดับชาติและระดับพื้นที่

4.2.2 ขออนุญาตผู้บังคับบัญชาในการทำการศึกษภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงที่มีผลต่อการบริหารแบบมีส่วนร่วมเพื่อการส่งเสริมสมรรถนะครูในการจัดการเรียนรู้สู่ความเป็นโรงเรียนคุณภาพภายใต้บริบทตำบลบ้านผาง โรงเรียนบ้านผาง ปีการศึกษา 2562 เพื่อแก้ไขปัญหาและพัฒนาโดยมุ่งผลสัมฤทธิ์เชิงเป้าหมายระดับนโยบายและระดับพื้นที่

4.2.3 ศึกษาหลักการแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวกับการบริหารการมีส่วนร่วม ซึ่งได้ศึกษาหลักการบริหารแบบมีส่วนร่วมของ ชูชาติ พ่วงสมจิตร (2555 : 209-211) ที่ได้สรุปหลักการบริหารแบบมีส่วนร่วมมาจากแนวคิดนักวิชาการ เช่น (แอนโทนี, Anthony, 1978 : 13, สวานส์เบอร์ก (Swansburg, 1996 ; อ้างถึงใน ทับทิม แสงอินทร์, 2559 : 18-19) มาเป็นหลักการสำคัญของการบริหารแบบมีส่วนร่วมไว้ 6 ประการ ได้แก่ การกระจายอำนาจและการให้อำนาจในการตัดสินใจความไว้วางใจกันการร่วมกำหนดวัตถุประสงค์เป้าหมายและร่วมกันรับผิดชอบดำเนินการ มีความเป็นอิสระที่รับผิดชอบและสามารถดูแลตนเองได้ ความผูกพันต่อกันและรู้สึกเป็นเจ้าของโรงเรียนร่วมกันการให้ข้อมูลที่ถูกต้องครบถ้วนและทันสมัยต่อทุกคนที่มีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ซึ่งเป็นการบริหารแบบมีส่วนร่วมเพื่อการส่งเสริมสมรรถนะครู ในการจัดการเรียนรู้ สู่ความเป็นโรงเรียนคุณภาพภายใต้บริบทตำบลบ้านผาง ที่เกิดจากภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง ได้แก่

1) การกระจายอำนาจและการให้อำนาจในการตัดสินใจ คือ การที่ผู้บริหารเปิดโอกาสให้ทุกฝ่ายที่มีส่วนเกี่ยวข้องเข้ามามีส่วนในการตัดสินใจในเรื่องที่สำคัญขององค์กร มีการ

แบ่งอำนาจในการตัดสินใจให้แก่ผู้ใต้บังคับบัญชาและผู้ใต้บังคับบัญชาจะต้องเกิดความตระหนักถึงความสำคัญของการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจของตนและตัดสินใจอย่างมีความรับผิดชอบด้วยความมีเหตุผลและคำนึงถึง ประโยชน์ขององค์กรเป็นหลัก

2) ความไว้วางใจกัน คือ แนวคิดที่เป็นปรัชญาพื้นฐานของการบริหารแบบมีส่วนร่วม ผู้ร่วมงานหรือผู้ใต้บังคับบัญชาจะสามารถปฏิบัติงานได้อย่างสมบูรณ์หากได้รับความไว้วางใจให้ดำเนินงาน ฝ่ายบริหารเพียงดูแลความก้าวหน้าเป็นระยะๆ และดูแลผลสุดท้ายของงานก็เพียงพอแล้ว

3) การร่วมกำหนดวัตถุประสงค์เป้าหมายและร่วมรับผิดชอบดำเนินการ คือ การตั้งเป้าหมาย และวัตถุประสงค์ร่วมกันของผู้บริหาร ร่วมกันปรับปรุงพัฒนาเป้าหมายขององค์กร ย่อมขจัดความขัดแย้ง ที่จะเกิดขึ้นได้ เพราะทุกคนมีวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายเดียวกัน มีการทำงานที่มีทิศทางเดียวกัน มีความรับผิดชอบร่วมกัน ผลผลิตหรือผลงานก็จะออกมาอย่างมีประสิทธิภาพ

4) ความเป็นอิสระที่จะรับผิดชอบและสามารถดูแลตนเองได้ คือ ผู้ปฏิบัติงานมีความเป็นอิสระในการคิด การตัดสินใจ และการดำเนินงานที่ตนรับผิดชอบ

5) ความผูกพันต่อกันและรู้สึกเป็นเจ้าของโรงเรียนร่วมกัน คือ การที่แต่ละคนทั้งผู้บริหาร และผู้ใต้บังคับบัญชาได้มาปฏิบัติร่วมกัน มีส่วนช่วยเหลือสนับสนุนซึ่งกันและกันเป็นสิ่งที่ก่อให้เกิดความผูกพันต่อกัน และการที่บุคคลในองค์กรได้มีส่วนร่วมในการตัดสินใจ รู้เป้าหมายขององค์กรมีความรู้สึกเป็นเจ้าของกิจการร่วมกัน และร่วมมือกันอย่างเต็มที่ตามกระบวนการมีส่วนร่วมซึ่งก่อให้เกิดความรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งขององค์กรและพร้อมที่จะทำผลประโยชน์ให้กับองค์กร

6) การให้ข้อมูลที่ถูกต้องครบถ้วนและทันสมัยต่อทุกคนที่มีส่วนร่วมในการตัดสินใจ คือ การให้ข้อมูลข่าวสารที่ถูกต้องครบถ้วนและทันสมัยต่อผู้ใต้บังคับบัญชา เนื่องจากผู้ใต้บังคับบัญชาเป็นผู้มีบทบาทในการร่วมตัดสินใจ ดังนั้น ข้อมูลข่าวสารจึงเป็นทรัพยากรที่สำคัญที่จะทำให้เกิดการตัดสินใจนั้นถูกต้องเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ

การบริหารแบบมีส่วนร่วม (Participation Management) เป็นกระบวนการที่ผู้ใต้บังคับบัญชา คือ ครูที่มีส่วนเข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการตัดสินใจ โดยผู้บริหารเปิดโอกาสให้ครูมีส่วนร่วม มีอิสระในการทำงานตลอดจนมีสิทธิในการเสนอความคิดเห็น เพื่อร่วมกันแก้ไขปัญหา ทำให้เกิดการสร้างแรงจูงใจ ศรัทธา เห็นคุณค่าของครู เกิดความพึงพอใจ และมีการปฏิบัติงานอย่างเต็มกำลัง นำสมรรถนะที่มีอยู่ในการจัดการเรียนรู้ สู่การเป็นโรงเรียนคุณภาพภายใต้บริบทตำบลผาง

4.2.4 ศึกษาการสร้างเครื่องมือจากเอกสารต่าง ๆ รวมทั้งศึกษาการสร้างแบบสอบถามจากศุทธภา อัครเจษฎากร (2554 : 100-108) สุพิชชา ถุงดำ (2555 : 118-124) และศึกษาหลักการบริหารแบบมีส่วนร่วมของชูชาติ พ่วงสมจิตร (2555 : 209-211) ที่ได้สรุปหลักการบริหารแบบมีส่วนร่วมมาจากแนวคิดนักวิชาการ เช่น (แอนโทนี, Anthony, 1978 : 13, สวานส์เบิร์ก (Swansburg, 1996 ; อ้างถึงใน ทับทิม แสงอินทร์, 2559 : 18-19) เป็นหลักการสำคัญของการบริหารแบบมีส่วนร่วม 6

ประการ ได้แก่ การกระจายอำนาจและการให้อำนาจในการตัดสินใจ ความไว้วางใจกัน การร่วมกำหนดวัตถุประสงค์เป้าหมายและร่วมกันรับผิดชอบดำเนินการ มีความเป็นอิสระที่รับผิดชอบและสามารถดูแลตนเองได้ ความผูกพันต่อกันและรู้สึกเป็นเจ้าของหน่วยงานร่วมกัน การให้ข้อมูลที่ถูกต้อง ครบถ้วนและทันสมัยต่อทุกคนที่มีส่วนร่วมในการตัดสินใจ โดยกำหนดประเด็น

- การกระจายอำนาจและการให้อำนาจในการตัดสินใจ จำนวน 4 ข้อ
- ความไว้วางใจ จำนวน 4 ข้อ
- การร่วมกำหนดวัตถุประสงค์เป้าหมาย และความรับผิดชอบร่วมกัน

จำนวน 4 ข้อ

- มีความเป็นอิสระที่จะรับผิดชอบ และสามารถดูแลตนเองได้ จำนวน 4 ข้อ
- ความผูกพันต่อกัน และรู้สึกเป็นเจ้าของหน่วยงานร่วมกัน จำนวน 4 ข้อ
- การใช้ข้อมูลที่ถูกต้องครบถ้วน และทันสมัยต่อทุกคนที่มีส่วนร่วมใน

การตัดสินใจ จำนวน 4 ข้อ

มีลักษณะแบบสอบถามเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating scale) ตามแนวคิดของลิเคอร์ท (Likert, 1971 : 175-176 ; อ้างถึงใน ชูศรี วงศ์รัตน์, 2553 : 138) มีจำนวนข้อ 24 ข้อ โดยแบ่งออกเป็น 5 ระดับ ดังนี้

- 5 หมายถึง การบริหารการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง การบริหารการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก
- 3 หมายถึง การบริหารการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานอยู่ในระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง การบริหารการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานอยู่ในระดับน้อย
- 1 หมายถึง การบริหารการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานอยู่ในระดับน้อยที่สุด

4.2.5 นำแบบสอบถามการบริหารแบบมีส่วนร่วมเพื่อการส่งเสริมสมรรถนะครูในการจัดการเรียนรู้สู่ความเป็นโรงเรียนคุณภาพภายใต้บริบทตำบลบ้านฝาง ซึ่งเป็นการบริหารแบบมีส่วนร่วมเพื่อการส่งเสริมสมรรถนะครูในการจัดการเรียนรู้ สู่ความเป็นโรงเรียนคุณภาพภายใต้บริบทตำบลบ้านฝางที่เกิดจากภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง ที่สร้างขึ้นให้ผู้เชี่ยวชาญ โดยเป็นผู้เชี่ยวชาญดังที่มีรายนามตามทีกล่าวไปแล้วข้างต้น เพื่อพิจารณาตรวจสอบความเที่ยงตรงของข้อคำถามเชิงเนื้อหา (Content Validity) แล้วนำมาหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of concordance: IOC) ของแต่ละข้อคิดเห็น โดยตั้งเกณฑ์อยู่ในระดับมากกว่าหรือเท่ากับ 0.50-1.00 ถือว่าใช้ได้ (สมนึก ภัททิยธนี. 2551 : 221)

4.2.6 คำนวณค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ซึ่งค่าที่คำนวณได้มีค่าเท่ากับ 1.00



### ขั้นตอนที่ 2 R2 D2

4.2.7 ปรับปรุงแก้ไข ตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ แล้วนำแบบสอบถามที่ตรวจสอบความเที่ยงตรงตามเนื้อหา (Content validity) เรียบร้อยแล้ว นำไปทดลองใช้ (Try out) กับครูที่ไม่ใช่ประชากรกลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการศึกษา จำนวน 30 คน คือ ครูโรงเรียนไตรคามสามัคคี จำนวน 10 คน ครูโรงเรียนบ้านผำโนนสว่าง จำนวน 10 คน และครูโรงเรียนคุรุราษฎร์สามัคคี จำนวน 10 คน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2

4.2.8 นำแบบสอบถามหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของข้อคำถามทั้งฉบับโดยใช้สูตรของครอนบาค (Cronbach, 1990 : 161) ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.958

### ขั้นตอนที่ 3 R3 D3

4.2.9 จัดพิมพ์แบบสอบถามการบริหารแบบมีส่วนร่วมในการส่งเสริมสมรรถนะครู เพื่อการจัดการเรียนรู้สู่ความเป็นโรงเรียนคุณภาพภายใต้บริบทตำบลบ้านฝางฉบับสมบูรณ์ แล้วนำไปสอบถามและเก็บข้อมูลกับประชากรกลุ่มเป้าหมาย คือ ครูโรงเรียนบ้านฝาง ต่อไป

### 4.3 แบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นของครูที่ได้รับการส่งเสริมสมรรถนะครูในการจัดการเรียนรู้สู่ความเป็นโรงเรียนคุณภาพภายใต้บริบทตำบลบ้านฝาง

ผู้ศึกษาได้สร้างแบบสอบถามที่ใช้ในการศึกษา โดยมีขั้นตอนดำเนินการดังนี้

#### ขั้นตอนที่ 1 R1 D1

4.3.1 ศึกษาหลักการเอกสารที่เกี่ยวข้องกับกฎหมาย นโยบายระดับชาติ ระดับพื้นที่ และแผนพัฒนาการศึกษาโรงเรียนคุณภาพตำบลบ้านฝาง

4.3.2 ขออนุญาตผู้บังคับบัญชาในการทำการศึกษาระหว่างการเปลี่ยนแปลงที่มีผลต่อการบริหารแบบมีส่วนร่วมเพื่อการส่งเสริมสมรรถนะครูในการจัดการเรียนรู้สู่ความเป็นโรงเรียนคุณภาพภายใต้บริบทตำบลบ้านฝาง โรงเรียนบ้านฝาง ปีการศึกษา 2562 เพื่อแก้ไขปัญหาและพัฒนาโดยมุ่งผลสัมฤทธิ์เชิงเป้าหมายระดับนโยบายและระดับพื้นที่

4.3.3 ศึกษาหลักการแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวกับสมรรถนะประจำสายงาน (Functional Competency) ประกอบด้วย 6 สมรรถนะ ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน(2553 : 31-38) โดยแนวคิดและทฤษฎีที่นำมาออกแบบโดยสังเคราะห์แนวคิดมาทำการศึกษา มีดังนี้

1) สมรรถนะการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ (Curriculum and Learning Management) หมายถึง ความสามารถในการสร้างและพัฒนาหลักสูตรการออกแบบการเรียนรู้อย่างสอดคล้องและเป็นระบบจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญใช้และพัฒนาสื่อนวัตกรรมเทคโนโลยี และการวัดประเมินผลการเรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียนอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลสูงสุด

2) สมรรถนะการพัฒนาผู้เรียน (Student Development) หมายถึง ความสามารถในการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมการพัฒนาทักษะชีวิตสุขภาพกายและสุขภาพจิตความเป็นประชาธิปไตยความภูมิใจในความเป็นไทยการจัดระบบดูแลช่วยเหลือผู้เรียนเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพ

3) สมรรถนะการบริหารจัดการชั้นเรียน (Classroom Management) หมายถึง การจัดบรรยากาศการเรียนรู้การจัดทำข้อมูลสารสนเทศและเอกสารประจำชั้นเรียน/ประจำวิชาการกำกับดูแลชั้นเรียนรายชั้น/รายวิชาเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้อย่างมีความสุขและความปลอดภัยของผู้เรียน

4) สมรรถนะการวิเคราะห์สังเคราะห์และการวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียน (Analysis & Synthesis & Classroom Research) หมายถึง ความสามารถในการทำความเข้าใจแยกประเด็นเป็นส่วนย่อยรวบรวมประมวลหาข้อสรุปอย่างมีระบบและนำไปใช้ในการวิจัย เพื่อพัฒนาผู้เรียนรวมทั้งสามารถวิเคราะห์ห้องครหรืองานในภาพรวมและดำเนินการแก้ปัญหาเพื่อพัฒนางานอย่างเป็นระบบ

5) สมรรถนะภาวะผู้นำครู (Teacher Leadership) หมายถึง คุณลักษณะและพฤติกรรมของครู ที่แสดงถึงความเกี่ยวข้องสัมพันธ์ส่วนบุคคลและการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกันทั้งภายในและภายนอกห้องเรียนโดยปราศจากการใช้อิทธิพลของผู้บริหารสถานศึกษา ก่อให้เกิดพลังแห่งการเรียนรู้เพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้ให้มีคุณภาพ

6) สมรรถนะการสร้างความสัมพันธ์และความร่วมมือกับชุมชนเพื่อจัดการเรียนรู้ (Relationship & Collaborative-Building for Learning Management) หมายถึง การประสานความร่วมมือสร้างสัมพันธ์ที่ดีและเครือข่ายกับผู้ปกครองชุมชนและองค์กรอื่น ๆ ทั้งภาครัฐและเอกชนเพื่อสนับสนุนส่งเสริมการจัดการเรียนรู้

4.3.4 ศึกษาวิธีการสร้างเครื่องมือจากเอกสารต่าง ๆ รวมทั้งศึกษาการสร้างแบบสอบถามจากงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความคิดเห็นของครูที่ได้รับการส่งเสริมสมรรถนะครูในการจัดการเรียนรู้สู่ความเป็นโรงเรียนคุณภาพภายใต้บริบทตำบลบ้านฝาง ดังนี้

1) สมรรถนะที่ 1 สมรรถนะการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ (Curriculum and Learning Management) จำนวน 4 ข้อ

2) สมรรถนะที่ 2 สมรรถนะการพัฒนาผู้เรียน (Student Development) จำนวน 4 ข้อ

3) สมรรถนะที่ 3 สมรรถนะการบริหารจัดการชั้นเรียน (Classroom Management) จำนวน 4 ข้อ

4) สมรรถนะที่ 4 สมรรถนะการวิเคราะห์สังเคราะห์และการวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียน (Analysis & Synthesis & Classroom Research) จำนวน 4 ข้อ

## 5) สมรรถนะที่ 5 สมรรถนะภาวะครูผู้นำ (Teacher Leadership)

จำนวน 4 ข้อ

6) สมรรถนะที่ 6 สมรรถนะการสร้างความสัมพันธ์ และความร่วมมือกับชุมชน เพื่อการจัดการเรียนรู้ (Relationship & Collaborative-Building for Learning Management) จำนวน 4 ข้อ

มีลักษณะแบบสอบถามเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating scale) ตามแนวคิดของ ลิเคอร์ท (Likert, 1971 : 175-176 ; อ้างถึงใน ชูศรี วงศ์รัตน์, 2553 : 138) พัฒนาแบบสอบถามตามศุทธภา อัครเชษฐกร (2554 : 100-108) สุพิชชา ถุงดำ (2555 : 118-124) มีจำนวน 24 ข้อ โดยแบ่งออกเป็น 5 ระดับ สะท้อนความคิดเห็นของครูที่ได้รับการส่งเสริมสมรรถนะครูในการจัดการเรียนรู้สู่ความเป็นโรงเรียนคุณภาพภายใต้บริบทตำบลบ้านฝาง ดังนี้

- |           |  |
|-----------|--|
| 5 หมายถึง | ผลการปฏิบัติงานของครูอยู่ในระดับมากที่สุด  |
| 4 หมายถึง | ผลการปฏิบัติงานของครูอยู่ในระดับมาก        |
| 3 หมายถึง | ผลการปฏิบัติงานของครูอยู่ในระดับปานกลาง    |
| 2 หมายถึง | ผลการปฏิบัติงานของครูอยู่ในระดับน้อย       |
| 1 หมายถึง | ผลการปฏิบัติงานของครูอยู่ในระดับน้อยที่สุด |

4.3.5 นำแบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นของครูที่ได้รับการส่งเสริมสมรรถนะครูในการจัดการเรียนรู้สู่ความเป็นโรงเรียนคุณภาพภายใต้บริบทตำบลบ้านฝาง ที่สร้างขึ้นให้ผู้เชี่ยวชาญ โดยเป็นผู้เชี่ยวชาญดังที่มีรายนามตามที่กล่าวไปแล้วข้างต้น เพื่อพิจารณาตรวจสอบความเที่ยงตรงของข้อคำถามเชิงเนื้อหา (Content Validity) แล้วนำมาหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of concordance : IOC) ของแต่ละข้อคิดเห็นโดยตั้งเกณฑ์อยู่ในระดับมากกว่าหรือเท่ากับ 0.50-1.00 ถือว่าใช้ได้ (สมนึก ภัททิยธนี. 2551 : 221) และคำนวณค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ซึ่งค่าที่คำนวณได้มีค่าเท่ากับ 1.00

### ขั้นตอนที่ 2 R2 D2

4.3.6 นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญ ไปปรับปรุงแก้ไขเพื่อให้ความชัดเจนและถูกต้องสมบูรณ์ยิ่งขึ้น แล้วนำไปทดลองใช้ (Try out) กับครูที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน คือ ครูโรงเรียนไตรคามสามัคคี จำนวน 10 คน ครูโรงเรียนบ้านผาโนนสว่าง จำนวน 10 คน และครูโรงเรียนคุรุราษฎร์สามัคคี จำนวน 10 คน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2

4.3.7 นำแบบสอบถามหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบทดสอบทั้งฉบับโดยใช้สูตร ของครอนบาค (Cronbach, 1990 : 161) ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.919

### ขั้นตอนที่ 3 R3 D3

4.3.8 จัดพิมพ์แบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นของครูที่ได้รับการส่งเสริมสมรรถนะครูในการจัดการเรียนรู้สู่ความเป็นโรงเรียนคุณภาพภายใต้บริบทตำบลบ้านฝาง เป็นฉบับสมบูรณ์แล้วนำไปสอบถามเก็บข้อมูลกับประชากรที่ใช้ในการศึกษา คือ ครูโรงเรียนบ้านฝาง ต่อไป

**4.4 แบบสอบถามเกี่ยวกับความพึงพอใจของผู้เรียน ครู คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและผู้ปกครองต่อภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงที่มีผลต่อการบริหารแบบมีส่วนร่วมเพื่อการส่งเสริมสมรรถนะครูในการจัดการเรียนรู้สู่ความเป็นโรงเรียนคุณภาพภายใต้บริบทตำบลบ้านฝาง**

ผู้ศึกษาได้สร้างแบบสอบถามที่ใช้ในการศึกษา โดยมีขั้นตอนดำเนินการ ดังนี้

#### ขั้นตอนที่ 1 R1 D1

4.4.1 ศึกษาหลักการ แนวคิดทฤษฎี เกี่ยวกับกลุ่มทฤษฎีที่เน้นการศึกษาเนื้อหา (Contents theories) เป็นกลุ่มที่ศึกษาเกี่ยวกับความต้องการของมนุษย์ จึงมีการเรียกชื่อหนึ่งว่า ทฤษฎีที่เน้นความต้องการ (Need theories of work motivation) เป็นทฤษฎีที่มุ่งศึกษาเพื่อหาคำตอบของมนุษย์แต่ละคนมีความต้องการอะไร ตลอดจนมีความต้องการอยู่ในระดับใดทฤษฎีที่เน้นการตอบสนองความต้องการของมนุษย์มีการนำเสนอไว้หลากหลาย ทฤษฎีความต้องการของ มาสโลว์ (Maslow's hierarchy of need) และเทคนิคการวัดของเสาวภาคย์ ปฐมพฤษ์วงศ์ (2558 : 34) และศึกษาแนวทางการสร้างแบบสอบถามความพึงพอใจของบุญชม ศรีสะอาด (2545 : 60-73) โดยวิเคราะห์กำหนดนิยาม พฤติกรรมที่ต้องการวัดให้ชัดเจนให้เหมาะสมกับเนื้อหาและจากพฤติกรรมที่ศึกษา ผู้ศึกษามุ่งเน้นศึกษาพฤติกรรมที่เกิดจากความต้องการ ความรู้สึก ความชอบ ความประทับใจ พึงพอใจ โดยมีประเด็นคำถามที่เกิดผลกับผู้เรียน ตามหลักเกณฑ์ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามมาตรฐาน ตัวชี้วัด กำหนดค่าเป้าหมายคุณภาพผู้เรียน เป็นความพึงพอใจของผู้เรียน ครู คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและผู้ปกครองต่อภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงที่มีผลต่อการบริหารแบบมีส่วนร่วมเพื่อการส่งเสริมสมรรถนะครูในการจัดการเรียนรู้สู่ความเป็นโรงเรียนคุณภาพภายใต้บริบทตำบลบ้านฝาง ดังนี้

#### 1) ทักษะทางวิชาการ

- 1.1) มีผลการทดสอบ O-NET และ NT สูงกว่าค่าเฉลี่ยระดับเขตพื้นที่การศึกษาและระดับชาติ
- 1.2) นักเรียนทุกคนอ่านออกเขียนได้ 100 %
- 1.3) นักเรียนทุกคนที่จบการศึกษาชั้นสูงสุดของสถานศึกษาสื่อสารได้อย่างน้อย 2 ภาษา

## 2) ทักษะชีวิตและทักษะงาน

- 2.1) ผู้เรียนร้อยละ 80 มีทักษะในศตวรรษที่ 21 (3R&8Cs) และสามารถอาศัยอยู่ในยุค 4.0 ได้อย่างมีความสุข
- 2.2) ผู้เรียนร้อยละ 80 จริยธรรมและคุณธรรม ซื่อสัตย์ มีจิตอาสา มีระเบียบวินัย
- 2.3) ผู้เรียนร้อยละ 90 มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน

## 3) ทักษะอาชีพและความรู้เฉพาะทาง

- 3.1) นักเรียนทุกคนที่จบการศึกษาชั้นสูงสุดของสถานศึกษามีทักษะอาชีพอย่างน้อย 1 อาชีพ
- 3.2) นักเรียนทุกคนที่จบการศึกษาชั้นสูงสุดของสถานศึกษาสามารถนำทักษะไปใช้ในการดำรงชีวิตจริง

ซึ่งมีระดับการตอบสนองเป็น 5 มาตรฐาน

เกณฑ์ให้คะแนน	คะแนน	เกณฑ์การประเมิน	ระดับ
พอใจมากที่สุด	5	4.51-5.00	มากที่สุด
พอใจมาก	4	3.51-4.50	มาก
พอใจปานกลาง	3	2.51-3.50	ปานกลาง
พอใจน้อย	2	1.51-2.50	น้อย
พอใจน้อยที่สุด	1	1.00-1.50	น้อยที่สุด

4.4.2 สร้างแบบสอบถามความพึงพอใจตามที่กำหนดไว้ โดยกำหนดตัวบ่งชี้สิ่งที่ต้องการจำนวน 8 ข้อ และนำแบบสอบถามความพึงพอใจที่สร้างขึ้นให้ผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน ซึ่งเป็นผู้เชี่ยวชาญดังที่มีรายนามตามที่กล่าวไปแล้วข้างต้น เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ต้องได้ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามและวัตถุประสงค์ (Index of item Objective Congruence : IOC) อยู่ระหว่าง 0.50-1.00 ถือว่าใช้ได้ (สมนึก ภัททิยธนี. 2551 : 221)

4.4.3 คำนวณค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ซึ่งค่าที่คำนวณได้มีค่าเท่ากับ 1.00 แล้วนำแบบสอบถาม ที่ผ่านการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญไปปรับปรุงแก้ไขเพื่อให้มีความชัดเจนและถูกต้องสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

### ขั้นตอนที่ 2 R2 D2

4.4.4 นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบความเที่ยงตรงตามเนื้อหา (Content validity) จากผู้เชี่ยวชาญมาปรับปรุงแก้ไขเพื่อให้มีความชัดเจนและถูกต้องสมบูรณ์ยิ่งขึ้น แล้วนำไปทดลองใช้ (Try out) กับประชากรที่ไม่ใช่ประชากรกลุ่มเป้าหมาย จำนวน 69 คน คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 – 6 จำนวน 10 คน นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 – 3 จำนวน 10 คน ครูโรงเรียนซีโนวาทธารง จำนวน 10 คน ครูโรงเรียนคุรุราษฎร์สามัคคี จำนวน 10 คน ผู้ปกครองของนักเรียนประชากรที่ไม่ใช่ประชากรกลุ่มเป้าหมาย จำนวน 20 คน และคณะกรรมการสถานศึกษา จำนวน 9 คน

4.4.5 หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของข้อคำถามในแบบสอบถามทั้งฉบับ โดยใช้สูตรของครอนบาค (Cronbach, 1990; อ้างถึงใน พิสนุ พงศ์ศรี, 2552: 176) ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.912

### ขั้นตอนที่ 3 R3 D3

4.4.6 จัดพิมพ์แบบสอบถามเกี่ยวกับความพึงพอใจของผู้เรียน ครู คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและผู้ปกครองต่อภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงที่มีผลต่อการบริหารแบบมีส่วนร่วมเพื่อการส่งเสริมสมรรถนะครูในการจัดการเรียนรู้สู่ความเป็นโรงเรียนคุณภาพภายใต้บริบทตำบลบ้านฝาง เพื่อนำไปเก็บรวบรวมข้อมูลกับประชากรกลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัย คือ ผู้เรียน ครู กรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และผู้ปกครอง ของบริบทโรงเรียนบ้านฝาง และวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อการศึกษาค้นคว้าต่อไป

## 5. วิธีการดำเนินการศึกษา และเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับการศึกษา ครั้งนี้ จะดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามวิธีการและขั้นตอนดังนี้

**ขั้นตอน 1** เชิญผู้เกี่ยวข้องกลุ่มเป้าหมายร่วมประชุม ในวันที่ 3 มิถุนายน 2562 ซึ่งตรงกับวันปฐมนิเทศ เพื่อชี้แจงรายละเอียดถึงเป้าหมายต่อการศึกษาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง ที่มีผลต่อการบริหารแบบมีส่วนร่วมเพื่อการส่งเสริมสมรรถนะครูในการจัดการเรียนรู้สู่ความเป็นโรงเรียนคุณภาพภายใต้บริบทตำบลบ้านฝาง โรงเรียนบ้านฝาง ปีการศึกษา 2562 เพื่อแจ้งให้ทราบถึงการนำหลักการการบริหารโดยใช้ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง การบริหารแบบมีส่วนร่วมเพื่อการส่งเสริมสมรรถนะครู อันจะนำไปสู่การพัฒนาเป็นโรงเรียนคุณภาพ พร้อมทั้งขอความร่วมมือครูในการดำเนินงาน ดำเนินกิจกรรมที่สอดคล้องให้บรรลุเป้าหมาย ในการจัดการเรียนรู้สู่ความเป็นโรงเรียนคุณภาพภายใต้บริบทตำบลบ้านฝาง และขอความร่วมมือกับนักเรียน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และผู้ปกครองในการจัดเก็บข้อมูลเพื่อเป้าหมายของการศึกษา

**ขั้นตอนที่ 2** ดำเนินการแจกแบบสอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงที่มีผลต่อการบริหารแบบมีส่วนร่วมเพื่อการส่งเสริมสมรรถนะครูในการจัดการเรียนรู้สู่ความเป็นโรงเรียนคุณภาพภายใต้บริบทตำบลบ้านฝาง ให้แก่กลุ่มเป้าหมาย คือ ครู จำนวน 9 คน และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 9 คน เพื่อศึกษาระดับการปฏิบัติงานตามการศึกษาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงที่มีผลต่อการบริหารแบบมีส่วนร่วมเพื่อการส่งเสริมสมรรถนะครูในการจัดการเรียนรู้สู่ความเป็นโรงเรียนคุณภาพภายใต้บริบทตำบลบ้านฝาง โรงเรียนบ้านฝาง ปีการศึกษา 2562 ในวันที่ 5 มิถุนายน 2562 ซึ่งครูและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จะต้องทำหน้าที่ทำความเข้าใจ ตรวจสอบ สังเกต ผลที่มีต่อการบริหารโดยใช้ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหาร ที่นำมาขับเคลื่อนการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารว่าอยู่ในระดับใด ตลอดปีการศึกษา 2562 และกำหนดการเก็บแบบสอบถาม วันที่ 23 มีนาคม 2563 เพื่อทำการวิเคราะห์ข้อมูล ต่อไป

**ขั้นตอนที่ 3** ดำเนินการแจกแบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วมเพื่อการส่งเสริมสมรรถนะครูในการจัดการเรียนรู้สู่ความเป็นโรงเรียนคุณภาพภายใต้บริบทตำบลบ้านฝาง ที่เกิดจากภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง ให้แก่กลุ่มเป้าหมาย คือ ครู จำนวน 9 คน เพื่อศึกษาระดับการปฏิบัติงานตามการบริหารแบบมีส่วนร่วมเพื่อการส่งเสริมสมรรถนะครูในการจัดการเรียนรู้สู่ความเป็นโรงเรียนคุณภาพภายใต้บริบทตำบลบ้านฝาง ที่เกิดจากภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง ในวันที่ 5 มิถุนายน 2562 ซึ่งครูจะต้องดำเนินกิจกรรมปฏิบัติงานในหน้าที่และมีส่วนร่วมเพื่อการจัดการเรียนรู้สู่ความเป็นโรงเรียนคุณภาพภายใต้บริบทตำบลบ้านฝาง อยู่ในระดับใด กำหนดเก็บแบบสอบถาม วันที่ 23 มีนาคม 2563 เพื่อทำการวิเคราะห์ข้อมูล ต่อไป

**ขั้นตอนที่ 4** ดำเนินการแจกแบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นของครูที่ได้รับการส่งเสริมสมรรถนะครูในการจัดการเรียนรู้สู่ความเป็นโรงเรียนคุณภาพภายใต้บริบทตำบลบ้านฝาง ให้แก่กลุ่มเป้าหมาย คือ ครู จำนวน 9 คน เพื่อศึกษาระดับการปฏิบัติงานตามความคิดเห็นของครูที่เกิดจากภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงที่มีผลต่อการบริหารแบบมีส่วนร่วม และเพื่อทำการศึกษาเปรียบเทียบความคิดเห็นของครู ก่อนและหลังการปฏิบัติงาน โดยแจกแบบสอบถามครั้งที่ 1 ก่อนการศึกษา จำนวน 9 ฉบับ ในวันที่ 5 มิถุนายน 2562 และเก็บแบบสอบถามในวันเดียวกันเมื่อสิ้นสุดการศึกษาในช่วงปลายภาคเรียน หลังการศึกษาแจกแบบสอบถามตามขั้นตอนที่ 4 ครั้งที่ 2 จำนวน 9 ฉบับ ในวันที่ 23 มีนาคม 2563 และเก็บแบบสอบถามในวันเดียวกัน เพื่อทำการวิเคราะห์ข้อมูล ต่อไป

**ขั้นตอนที่ 5** ในดำเนินการศึกษา และเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับความพึงพอใจในครั้งนี้ ผู้ศึกษากำหนดให้เกิดขึ้นในวันปัจฉิมนิเทศ ประจำปีการศึกษา 2562 โดยได้ดำเนินการแจกแบบสอบถามความพึงพอใจของผู้เรียน ครู คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและผู้ปกครอง ต่อภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงที่มีผลต่อการบริหารแบบมีส่วนร่วมเพื่อการส่งเสริมสมรรถนะครูใน

การจัดการเรียนรู้สู่ความเป็นโรงเรียนคุณภาพภายใต้บริบทตำบลบ้านฝาง เพื่อศึกษาความพึงพอใจกับกลุ่มเป้าหมาย คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 จำนวน 68 คน ครู จำนวน 9 คน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน 9 คน และผู้ปกครองนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 จำนวน 68 คน เมื่อสิ้นสุดการศึกษาในช่วงปลายภาคเรียน จำนวน 154 ฉบับ ในวันที่ 25 มีนาคม 2563 และเก็บแบบสอบถามในวันเดียวกัน เพื่อทำการวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

**ขั้นตอนที่ 6** นำแบบสอบถามมาตรวจสอบความสมบูรณ์ พบว่า มีความสมบูรณ์ 100% และบันทึกข้อมูลลงในคอมพิวเตอร์ โดยวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป

**ขั้นตอนที่ 7** นำผลการคำนวณมาทำการวิเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์ของการศึกษาต่อไป

## 6. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้ศึกษาทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยคอมพิวเตอร์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป โดยเลือกวิเคราะห์ข้อมูลที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์และสมมติฐานการศึกษา ดังนี้

### 6.1 สถิติพื้นฐาน

- ค่าร้อยละ (Percentage)
- ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D)

### 6.2 สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพเครื่องมือ

การหาความเชื่อมั่นของแบบสอบถามโดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีครอนบาค (Cronbach)

### 6.3 สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน

การเปรียบเทียบความคิดเห็นของครู ก่อนและหลัง การปฏิบัติงาน โดยใช้การทดสอบค่าที (T-test dependent)